

nest

Bekende Nederlanders vertellen over het gezin waarin ze zijn opgegroeid. Welke invloed heeft dat gehad op wie ze nu zijn?

Toen Jacob Derwig (Den Haag, 15 juli 1969) klein was, scheidden zijn ouders. Daarna woonden hij en zus Jet met hun moeder in Dordrecht, waar zijn moeder vandaan komt. Sinds 2004 is hij als acteur aan Toneelgroep Amsterdam verbonden. Hij is getrouwd met actrice/scenarioschrijfster Kim van Kooten, ze hebben twee kinderen: zoon Roman van 6 en dochter Kee Molly van 2.

'Regelmatig kwam er een bode van de rechtbank bij ons thuis, met een heel dikke stapel dossiers voor mijn moeder die kinderrecht was. Fascinerend vond ik dat. Ik probeerde weleens mee te lezen, wat eigenlijk niet mocht. Die dossiers gingen over leeftijdsgenoten die een kleinere of een grotere misstap hadden begaan. Ik weet ook nog dat sommige zaken de krant haalden en dat een bepaalde uitspraak van mijn moeder dan werd aangevochten. Dat vond ik allemaal heel spannend, het prikkelde mijn fantasie.

In mijn eerste zes levensjaren heb ik op vijf verschillende plekken gewoond. Ik ben geboren in Den Haag. Vanwege het werk van mijn vader – hij was accountant bij Unilever, later werkte hij zich op tot financieel directeur – verhuisden we naar Oss. Daar werd ook mijn zus Jet geboren. Toen ik 3 was, gingen mijn ouders scheiden. Mijn vader had een relatie met de buurvrouw gekregen, ja, hoe bizar. Hij verhuisde met haar en haar drie kinderen naar Engeland, Jet en ik gingen met mijn moeder naar Voorburg. Maar mijn moeder wilde graag in Dordrecht bij haar familie wonen en ze kreeg er een baan als kinderrechtster bij de rechtbank. Daar, in Dordrecht, vonden wij ons 'grote nest'. Mijn opa was huisarts en had in een gigan-

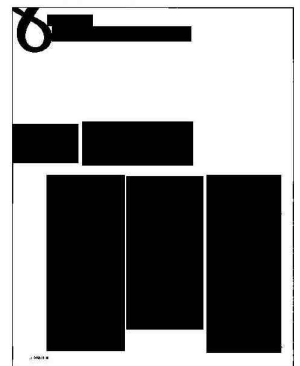
tisch herenhuis een praktijk aan huis gehad. Een oom van mij nam die praktijk later over. Dus dat huis bleef in de familie: het staat voor mij echt symbool voor dat grote nest-gevoel: we vierden er paasbrunches, sinterklaasavonden en kerstmaaltijden met de hele familie. Zelf woonden we een paar straten verderop, mijn beste vriendje woonde twee huizen verder. Samen gingen we heel vaak spelen bij mijn oom en tante. Ik kan me herinneren dat we zelfs op zondagochtend om zeven uur aanbelden om te vragen of we op zolder mochten spelen. Die zolder was gigantisch, daar kon je je eindeloos verstoppen en verkleeden. Ja, dat was echt het huis waar de familie samenkwam, waar we in de tuin speelden, waar mijn moeder zich goed voelde omdat ze haar familie om zich heen had en waar wij ons ook gelukkig voelden.

Mijn moeder werkte wel heel hard als kinderrechtster, dus hadden we vaak een oppas. Maar mijn moeder was er wel de vrouw naar om keihard naar huis te fietsen na haar werk bij de rechtbank, nog even langs de supermarkt te gaan, snel boodschappen te doen en dan voor ons te

koken. Ja, dat deed ze allemaal in haar eentje. Ze was een ambitieuze vrouw: ze wilde na haar scheiding niet alleen maar huisvrouw zijn en de kinderen opvangen, ze wilde zelf carrière maken, iets van het leven maken. Daarnaast heeft ze het toch voor elkaar gekregen om mij en mijn zusje een gelukkige, harmonieuze jeugd te bezorgen.

Mijn zusje en ik zagen mijn vader een paar keer per jaar. Soms kwam hij naar Nederland, soms gingen we naar hem toe op vakantie. Ik kan me niet herinneren dat ik graag ging, ook niet dat ik met tegenzin ging. Het liep gewoon zo.

Toen ik een jaar of 8 was, verhuisde mijn vader naar Nigeria. Daar gingen mijn zus en ik ook regelmatig heen, dat was heel spannend, dan werden we door een stewardess begeleid. Toen ik 11 was, verhuisde hij weer naar Portugal. Dat was te gek – vooral voor hem, hij ging in een heel mooi dorpje net boven Lissabon wonen: Estoril. Dat heb ik wel allemaal wat bewuster meegemaakt, ik kwam daar graag in de vakanties. Uiteindelijk is hij ook bij zijn tweede vrouw weggegaan. Hij leerde een andere vrouw kennen, met haar kreeg hij nog twee kinderen. Ik heb dus een zus, twee halfzussen en twee ex-stiefzussen en

1970

Als Jacob bijna 1 is, woont z'n vader nog in Nederland. Daarna zagen hij en z'n zusje hun vader nog maar een paar keer per jaar.

‘Ik heb al die jaren geen ruzie
met hem kunnen maken’

een ex-stiefbroer, een hele verzameling. Mijn jeugd heeft niet echt geleden onder de scheiding van mijn ouders. Ik kan me ook niet herinneren dat ik erom getreurd heb dat mijn vader er niet was. Ik heb ook geen enkele herinnering aan mijn ouders samen. Het is iets wat ik me niet eens kan voorstellen. Bij andere kinderen vond ik het er wel gezellig uitzien: een vader én een moeder, maar ik had die van mij nooit samen meegemaakt. Sommige dingen waren wel gek. Ik was toch de enige man in huis. Ik heb dingen in mijn eentje moeten uitvinden, er was niet iemand die zei: scheren doe je zo. Maar ik denk wel dat het goed was dat mijn ouders niet bij elkaar zijn gebleven. Ze hoorden en horen niet bij elkaar. Ze waren los van elkaar gelukkiger. Zelf zou ik dat trouwens nóóit doen; in een ander land gaan wonen dan je kinderen. Ook al ga je scheiden, je zorgt toch dat je bij ze in de buurt blijft, hun leven meemaakt. Kijk, mijn vader is niet bij mijn eerste verliefdheden geweest, niet bij mijn eerste huiswerk, niet bij mijn hockeytoernooien en niet toen ik mijn diploma haalde. Misschien is het moeilijkste van zo'n afwezige vader dat ik me niet heb kunnen afzetten. Ik heb al die jaren geen ruzie met hem kunnen maken, niet in de contramine kunnen gaan. Ik denk eigenlijk dat dat in de puberteit zo werkt: je zet je af, je wilt niet bij die vader horen, maar later gaat dat over en kun je weer naar elkaar toetrekken. Dat proces heb ik met mijn vader niet kunnen doorlopen. Ik denk dat het allerbelangrijkste van zijn afwezigheid is geweest dat ik heb gedacht: ik ga dat heel anders doen. Ik ga een vrouw vinden met wie ik kinderen krijg – en die vrouw ga ik niet in de steek laten. Dat voornemen heeft ook minder goede kanten gehad. Ik ben weleens langer in een relatie blijven zitten dan goed voor me was. Ik ben ruim vijf jaar met mijn vorige vriendin geweest, dat was tweeënhalft jaar te veel pijn.

Nu is mijn vader supertrots op mij en op alles wat ik doe, dat ik zo'n hoog niveau heb bereikt. Hij ziet ook elke voorstelling, probeert alles mee te pikken. Mijn zus is kinderarts, ze woont nu in Zweden. Zij is ook heel goed in haar werk, en hij is ook heel trots op haar. Met mijn moeder heeft het altijd goed geklikt, zij is zo mogelijk

nog trotser dan mijn vader. Ze is er altijd voor me geweest, heeft me echt meegegeven: doe je best, haal goeie cijfers. En: als je iets doet, moet je het goed doen. Daardoor heb ik de lat ook weleens te hoog gelegd. Vanaf de eerste klassen van de middelbare school deed ik mee met schooltoneel. Daar kreeg ik grote rollen en er werd wel gefluisterd dat ik daar mee door zou moeten gaan. Samen met mijn moeder ging ik naar de open dag van de toneelschool in Maastricht. Daar zag ik Jeroen Willems, die was nog niet bekend in die tijd, maar ik vond hem zó ongelooflijk goed! Dát is nu een toneelspeler, dacht ik bij mezelf – en ik vond mezelf op slag niet goed genoeg. Ik ben theaterwetenschap gaan studeren. Pas drie jaar later realiseerde ik me dat ik toch echt zélf op de planken wilde staan en heb ik me aangemeld bij de toneelschool in Arnhem.

Het grote herenhuis is nog lang in de familie gebleven, mijn tante Lies heeft er nog jaren gewoond. Maar op een gegeven moment moest ze toch kleiner gaan wonen, het werd te groot. Ja, dat vind ik wel erg, dat dat huis niet meer in de familie is. Ik kan er nog steeds met weemoed aan terugdenken. Die gigantische zolder, de enorme tuin, de warmte die ik daar meekreeg. Hoe je sinterklaas moet vieren, hoe het kerstdiner. Kim heeft dat ook nog kunnen meemaken, we hebben daar gezamenlijk kerst gevierd met de familie. Met *Christmas crackers*: zo'n papieren kroontje op je hoofd. Kim vond zichzelf daar behoorlijk mee voor schut zitten, maar voor mij is een kerstdiner niet af zónder papieren kroon op m'n hoofd. Zelf vieren wij dat soort feesten nu in kleiner verband, dat vind ik ook fijn. Als mijn moeder en haar vriend er maar zijn – en als er maar *Christmas crackers* zijn.

In Kim heb ik de vrouw gevonden bij wie ik zonder een seconde van twijfel de rest van mijn leven wil blijven. We hebben samen Roman van 6, en Keetje van 2... En we hebben een heel goeie *modus vivendi* gevonden waarbij ik op fietsafstand van

mijn werk woon. Dat voelt supergoed, dat is enorm boffen. Ik vind het fijn om dezelfde warmte die ik in Dordrecht heb gevoeld aan mijn kinderen door te geven. Dat geldt ook voor Kim, zij komt ook uit een harmonieus nest. We kunnen samen ook heel goed opschieten met haar ouders. Zij wonen bij ons om de hoek, in die zin is er ook sprake van een groter nest. We wonen dan wel niet in een herenhuis maar wel in een flinke benedenwoning in Amsterdam-Zuid. We hebben geen tuin, wel een plaatsje, en een kelder waarvan ik hoop dat die de functie van zolder kan gaan vervullen. Kim heeft een tijd met haar gezondheid geworsteld, ze heeft twee darmoperaties ondergaan na de geboorte van Keetje, maar ze is nu weer gezond. Ik ben blij dat ik tijdens haar ziekte alle ballen in de lucht heb weten te houden. In zo'n situatie treedt er waarschijnlijk toch iets in werking waarvan je niet eens wist dat je het in je had. Net als bij mijn moeder. Zij is niet ingestort, zij heeft een baan gezocht en huppettee ons grootgebracht. Dat heeft ze me als voorbeeld gegeven, en waarschijnlijk heb ik die karaktertrek ook van haar. De ziekte van Kim was heftig en ingrijpend,

maar het heeft ons wel dichter bij elkaar gebracht. Het enige waar we nu nog onder lijden is, als zoveel jonge ouders, slaapgebrek. Kee begint de dag vaak al om kwart over zes, dat is pittig. Zeker als je zoals ik vaak 's avonds werkt. Bij Toneelgroep Amsterdam kun je je gek werken, helemaal nu we de Rabozaal erbij hebben in de Stadschouwburg en steeds meer internationale producties doen. Soms repeteer ik een paar weken in Gent. En deze zomer speel ik een week in New York met Toneelgroep Amsterdam. Als ik dan weet dat ik Kim alleen achterlaat met twee kinderen, vind ik dat lastig, het geeft toch onrust. Maar Kim is heel sterk op dit moment en vangt alles geweldig op als ik er niet ben. In de toekomst hoop ik een betere balans te vinden tussen werk en familie, maar dat zal nog wel even zoeken blijven. Aan de andere kant: ik speel bij het beste ensemble van Europa, ik werk met fantastische mensen. Om dat mee te maken is natuurlijk een enorme kick.' «

Vanaf augustus is Jacob Derwig weer in een groot aantal stukken van Toneelgroep Amsterdam te zien. Kijk voor meer informatie op de website: www.toneelgroepamsterdam.nl

**‘Bij andere kinderen vond ik
het er wel gezellig uitzien:
een vader én een moeder’**

**2 jaar oud in de tuin van
het herenhuis van zijn
opa en oma waar Jacob
heel graag kwam.**

**Jacob, als baby
van ongeveer een
maand, met zijn
moeder.**

